

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักศึกษาสาขาปฐมวัยชั้นปีที่ 3
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Cooperative Learning Activities Pertaining to Sufficiency Economy to
Develop Critical Thinking Skill for Third Year Students of Early Childhood
Education Program in Faculty of Education Bansomdejchaopraya
Rajabhat University

ญาณิกา สุกุลจักร¹

Yanikar Sakunkoljak¹

Received: August 10,2023 Revised: August 10,2023 Accepted: November 27,2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ชั้นปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 หมู่เรียน คือหมู่เรียน D1 รวมทั้งสิ้น 23 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบบแผนการวิจัยที่ใช้เป็นแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังก่อนการทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า หลังจากนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

1) นักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน คือ ด้านความสำคัญ ด้านความสัมพันธ์ ด้านหลักการ

2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.52)

คำสำคัญ: ความคิดวิเคราะห์, การเรียนรู้แบบร่วมมือ, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹ Faculty of Education Bansomdejchaopraya Rajabhat University

¹ Corresponding author Email: Yaaniikaar.s@hotmail.com

Abstract

The purposes of this research were to examine and compare the critical thinking of students in the Early Childhood Education program before and after receiving cooperative learning activities based on the philosophy of sufficiency economy, as well as to investigate student satisfaction with cooperative learning activities based on the philosophy of sufficiency economy. The samples used in this research were the third-year students from the Early Childhood Education Program, Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, in the first semester of the academic year 2022. One study group of students, which was group D1, in total of 23 people, was randomly selected by cluster random sampling. The instruments employed in the research were: 1) a cooperative learning activity plan according to the philosophy of sufficiency economy; 2) an critical thinking test; and 3) a satisfaction survey towards the management of cooperative learning activities based on the sufficiency economy philosophy. The study used a single-group experimental design to collect data before and after the experiment (one pretest-posttest group). The statistics used to analyze the data were mean scores, standard deviations, and a dependent t-test.

The research findings revealed that After the students of the Early Childhood Education Program were taught cooperative learning activities based on the philosophy of sufficiency economy,

1) The students showed higher critical thinking at the.01 level in all areas, including importance, relationships, and principles;

2) The students were satisfied with the cooperative learning activities based on the philosophy of sufficiency economy. It was at a high satisfactory level (\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.52).

Keyword: Critical thinking, cooperative learning, philosophy of sufficiency economy

บทนำ

การศึกษาของประเทศไทยเมื่อได้รับการปฏิรูปการศึกษา ได้เริ่มให้ความสำคัญในการส่งเสริมความคิดให้แก่เด็กและเยาวชน โดยกำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกำหนดเป็นมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาอันจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพมากขึ้น การมีความสามารถในการคิดจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ จะทำให้สามารถแก้ปัญหา สามารถเลือกตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขัน การสร้างพื้นฐานการคิดและส่งเสริมการคิดให้แก่เด็กและเยาวชนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง การได้รับการพัฒนาการคิดตั้งแต่วัยเยาว์จะช่วยพัฒนาการคิดให้ก้าวหน้า ส่งผลให้มีสติปัญญาดี เป็นคนรอบคอบตัดสินใจได้ถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้ดี เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้

การคิดและการสอนคิดเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านสติปัญญา คุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ (กรมวิชาการ, 2545, น. 1) ได้ระบุว่าจัดการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าการพัฒนา สติปัญญาของผู้เรียนยังทำได้ในขอบเขตที่จำกัดยังไม่ถึงเป้าหมายที่สูงที่สุดคือ ในส่วนที่ต้องใช้ความคิดและ เหตุผลผู้เรียนยังไม่สามารถทำได้ดี สอดคล้องกับผลจากการประเมินคุณภาพภายนอก (วิลาวัลย์ มาคุ้ม, 2553, น. 36-37) มาตรฐานที่ 4 เรื่องการมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมี วิจัยญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ซึ่งผลการประเมินปรากฏว่าการประเมิน ในด้านนี้มีผลการประเมินที่ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ เหตุนี้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องจึงได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษ เพื่อพัฒนาการคิดของผู้เรียน มีความพยายามเร่งรื้อให้มีการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด หลากหลายวิธีมาอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ได้ ระบุไว้ว่าเปิดโอกาสให้คนไทยทุกคนคิดเป็น มีเหตุผล และมีความคิดสร้างสรรค์ แผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มีการระบุว่าให้สถานศึกษาจัดการเรียนการ สอนโดยฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกัน และแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านพุทธพิสัย คือพฤติกรรมด้านสมองเป็นพฤติกรรม เกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญา โดยอาศัย ทฤษฎีการเรียนรู้ของจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ และแบ่งพฤติกรรมที่เกี่ยวกับสติปัญญา ออกเป็น 6 ระดับตามความซับซ้อน ได้แก่ 1.การจดจำ 2.การทำความเข้าใจ 3.การประยุกต์ใช้ 4.การวิเคราะห์ 5.การประเมิน 6.การ สร้างสรรค์ นักศึกษามีความสามารถที่ต้องได้รับการพัฒนาด้านการวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการ แยกแยะข้อมูลที่นักศึกษานำความรู้ที่ได้มาคิดอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งหาความสัมพันธ์ เชื่อมโยงและ เหตุผลได้ สามารถแก้ปัญหา ตรวจสอบได้ การแยกความรู้ออกเป็น ส่วน ๆ โดยสามารถให้เหตุผลว่าความรู้ ส่วนย่อยที่แยกแต่ละส่วน มีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของความรู้ทั้งหมดอย่างไร

สำหรับการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) เป็นการคิดที่มีความสลับซับซ้อนสูง ต้องอาศัย พื้นฐานด้านทักษะการคิดหลาย ๆ ด้านเข้ามาผสมผสานกัน ดังนั้นการคิดแบบนี้จึงมีขั้นตอนและความแยบยล เมื่อคิดได้แล้วก็จะทำให้พบแนวทางแก้ไขปัญหาหรือคำตอบหรือข้อสรุปของความคิดในแต่ละครั้ง ซึ่ง พอจะกล่าวได้ว่าความคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถของการคิดในการจำแนกแยกแยะข้อมูล องค์ประกอบ ของสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย เพื่อค้นหาความจริง ความสำคัญ ความเป็นแก่นแท้ในองค์ประกอบหรือ หลักฐานของเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งความสามารถในการหาความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงของสิ่งต่าง ๆ ว่า เกี่ยวพันกันอย่างไร อาศัยหลักการใด เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น จนได้ความคิดที่นำไปสู่ การสรุป การประยุกต์ใช้ การทำนายหรือคาดการณ์สิ่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องแม่นยำ จนเกิดผลในทางปฏิบัติได้ เป็นอย่างเป็นผลดี การคิดวิเคราะห์จึงเป็นการคิดที่สำคัญต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต และเป็นแก่นแท้ของศักยภาพของสมองและสติปัญญาของมนุษย์ไม่น้อยไปกว่ากระบวนการคิดแบบอื่น ๆ การคิด วิเคราะห์นี้ถือเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำรงชีวิต โดยเฉพาะในโลกปัจจุบันผู้ที่มีความ สามารถในการคิดวิเคราะห์หมาก ก็มักจะมีความสามารถด้านอื่น ๆ เหนือกว่าบุคคลอื่น ๆ ทั้งทางด้าน สติปัญญาและการดำเนินชีวิตด้วย ซึ่งเป็นทักษะที่ทุกคนฝึกฝนได้ เรียนรู้ได้และการคิดวิเคราะห์ยังเป็น พื้นฐานของการคิดทั้งหมด การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์นั้น ได้มี นักวิชาการหลายท่านเสนอวิธีการเรียนรู้ไว้ เช่น การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การ จัดการเรียนรู้กิจกรรมกลุ่ม การจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เป็นต้น โดยทิตินา แคมมณี (2562, น.15-16)

ได้กล่าวถึง การสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดที่ประกอบด้วย สอนด้วยการตั้งคำถาม ทั้งคำถามเดียวและคำถามแบบชุด สอนโดยใช้แผนที่ความคิด (Mind Mapping) ฝึกการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ การเรียนรู้แบบปฎิภาหหรือหรือบันทึกการเรียนรู้ บันทึกข้อสงสัย ความรู้สึกส่วนตัว ความคิดที่เปลี่ยนไป การถามตนเอง ในการวางแผน จัดระเบียบคิดไตร่ตรองในเรื่องการเรียนรู้ของตนเอง การประเมินตนเอง เพื่อประเมินความคิด และความรู้สึกของตนเอง ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดของผู้เรียนนั้น ผู้สอนจะต้องรู้และพัฒนาผู้เรียนในเรื่องทักษะการคิดไตร่ตรองและโครงสร้างกระบวนการคิดให้เกิดในตัวผู้เรียน สิ่งสำคัญคือผู้สอนต้องมีความเชื่อมั่นในความรับผิดชอบของผู้เรียนในการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองและเกิดความมั่นใจว่าการมีส่วนร่วมของผู้เรียนจะก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน เห็นคุณค่าในการเรียนรู้ เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะจัดสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นชั้นเรียนที่ส่งเสริมกระตุ้นผู้เรียนให้ทำงานอย่างอิสระและร่วมกันทำงานทุกคน จัดวางรูปแบบการคิดและยุทธศาสตร์การคิดให้เหมาะสม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แบ่งได้ 6 ชั้น ดังนี้ 1. ชั้นเตรียมความพร้อม โดยแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็นกลุ่มให้ภายในกลุ่มมีทั้งคนเก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการเรียนและขั้นนี้เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน ด้วยการทบทวนความรู้เดิมจากบทเรียนที่เรียนมาแล้ว 2. ชั้นเข้าใจกรอบเงื่อนไข ได้จุดมุ่งหมาย เป็นการชี้แจงจุดมุ่งหมายของบทเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้ตั้งใจเรียน เมื่อจบบทเรียนแล้วนักศึกษาจะทดสอบความรู้ตามจุดมุ่งหมายที่เรียน 3. ชั้นนำเสนอบทเรียน โดยอาจารย์ให้ความรู้แก่นักศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การบรรยายประกอบสื่อการสอน ศึกษาจากเอกสารและสื่อต่าง ๆ ด้วยตนเอง สืบค้นด้วยตนเองเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม โดยเลือกวิธีการให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอดในแต่ละหัวข้อ 4. ชั้นการเรียนแบบร่วมมือตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการนำเสนอเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักศึกษา เป็นการฝึกให้นักศึกษารู้จักพอประมาณตามความสามารถของตนและความเหมาะสมกับเนื้อหา 5. ชั้นการเชื่อมโยงอย่างมีเหตุผล เป็นชั้นการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระกับการเรียนแบบร่วมมือ โดยอธิบายให้ความรู้เชิงกระบวนการ ชี้แจงเหตุผล และวิธีการ ให้นักเรียนเข้าใจก่อนนำไปปฏิบัติ เพื่อเป็นการฝึกนักศึกษาได้ใช้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ ในบทเรียนได้อย่างมีเหตุผล สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียนให้เข้ากับการเรียนแบบร่วมมือได้อย่างเหมาะสมในขั้นต่อไป 6. ชั้นร่วมกันสรุปกรอบความรู้สู่ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เป็นขั้นสุดท้ายที่อาจารย์และนักศึกษาต้องอภิปรายผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับเนื้อหา สรุปความรู้ที่ได้เรียนรู้มา ยกย่องชมเชยผู้ที่ปฏิบัติได้ถูกต้อง ให้กำลังใจผู้ที่ปฏิบัติยังไม่ถูกต้อง และมอบหมายงานให้ปฏิบัติเป็นการให้ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

การเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มหลายคนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยทำให้การทำงานร่วมกันและบรรยากาศต่อการจัดการเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้เรียนได้ร่วมกันคิด ร่วมเรียนรู้ ร่วมสืบค้นเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ลงมือปฏิบัติ มีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน นั้นสามารถใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เชื่อว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะคือ 1.ลักษณะแข่งขันกันในการศึกษาเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนให้ได้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้ได้คะแนนดี ได้รับการยกย่องหรือได้รับการตอบแทนในลักษณะต่าง ๆ 2.ลักษณะต่างคนต่างเรียน คือ แต่ละคนต่างรับผิดชอบดูแลตนเองให้เกิดการเรียนรู้ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น 3.ลักษณะร่วมมือหรือช่วยกันในการเรียนรู้ คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะที่เดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย นอกจากนี้มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ในการประเมิน และครูให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ยึดทางสายกลาง ที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่ และการปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง มีความพอเพียง และมีความพร้อมที่จัดการต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต้องอาศัยความรอบรู้ รอบคอบและระมัดระวัง ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ทรงปรับปรุงพระราชทานเป็นที่มา นิยาม 3 ห่วง 2 เงื่อนไขที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบัน ประกอบด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันบนเงื่อนไข ความรู้ และคุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการ, 2542, น.9) จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อธิบายถึงพัฒนาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงว่า เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำต่าง ๆ ความพอประมาณหมายถึง ความพอดี ที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่นการผลิตและการบริโภคที่พอประมาณ ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรอบตัว ปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัยความรู้ และคุณธรรม เป็นเงื่อนไขพื้นฐานกล่าวคือ เงื่อนไขของความรู้ หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและการประกอบการงาน ส่วนเงื่อนไขคุณธรรม คือ การยึดถือคุณธรรมต่าง ๆ อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร การมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมและการแบ่งปัน (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2542, น.9) ความมีเหตุผลในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันที่ความคิดและความต้องการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมก็คือการยึดเหตุและความถูกต้อง ปรับความคิดความต้องการจากสิ่งที่เป็นคุณค่าเทียมซึ่งเกิดขึ้นจากความวิปริตผันผวนของสังคมและสังคมที่ยั่งยืน ให้กลับไปสู่การยอมรับนับถือคุณค่าแท้ตามธรรมชาติเดิมของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความดีงามในสังคม ความมีเหตุผลมาจากความรอบคอบระมัดระวังในการตัดสินใจในการเลือกเส้นทางของการกระทำ โดยพิจารณาอย่างรอบด้าน (พิพัฒน์ ยอด-พฤติการ, 2550, น.11)

จากเหตุผลดังกล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำความรู้และประสบการณ์เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมความคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ชั้นปี 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 หมู่เรียน รวมทั้งสิ้น 49 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ชั้นปี 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 หมู่เรียน คือ หมู่เรียน D1 รวมทั้งสิ้น 23 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มาจำนวน 1 หมู่เรียนจาก 2 หมู่เรียน

สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการทดลองที่สูงขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ระหว่าง 0.67-1.00

2. แบบทดสอบความคิดวิเคราะห์ที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.25-0.76 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้วิธี KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 มีข้อสอบจำนวน 30 ข้อ

3. แบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.87

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest Posttest Design) โดยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ทำการทดลองเป็น จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง มีขั้นตอนการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมที่จะใช้เป็นสถานที่ทำการทดลองให้เหมาะสม
2. ดำเนินการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษา ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาก่อนการทดลอง

3. ดำเนินการทดลองโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง

4. ดำเนินการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาหลังการทดลอง ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษา โดยดำเนินการเช่นเดียวกับก่อนการทดลอง และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์ระดับความพึงพอใจ

5. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เปรียบเทียบข้อมูลก่อน-หลัง การทดลองด้วยการทดสอบที และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการเปรียบเทียบวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบที t-test for dependent samples

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item- Objective Congruence) เพื่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการจัดกิจกรรม และแบบประเมินความพึงพอใจ

1.2 การหาค่าความยากง่าย (p)

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (r)

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) วิธี KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน

1.5 การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจ

2. สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 สถิติในการทดสอบสมมุติฐาน คือ การทดสอบที (t-test for Dependent)

ผลการวิจัย

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ด้านความสำคัญ 7.57 (S.D.=1.53) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ 8.70 (S.D.=0.86) อยู่ในระดับมากที่สุด

มีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ด้านหลักการ 7.26 (S.D.=1.07) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์รวม 23.52 (S.D.= 2.28) อยู่ในระดับมากที่สุด ดังค่าที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การคิดวิเคราะห์	n	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความสำคัญ	23	7.57	1.53	มากที่สุด
ด้านความสัมพันธ์	23	8.70	0.86	มากที่สุด
ด้านหลักการ	23	7.26	1.07	มากที่สุด
รวม	23	23.52	2.28	มากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 พบว่าหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยในภาพรวมก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ก่อนจัดกิจกรรมรวมเท่ากับ 21 คะแนน (S.D.=2.8) แต่หลังได้รับการจัดกิจกรรมนักศึกษามีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์รวม 23.52 คะแนน (S.D.=2.28) ในแต่ละด้านนักศึกษามีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ด้านความสำคัญเท่ากับ 6.83 คะแนน (S.D.=1.40) แต่หลังได้รับการจัดกิจกรรมนักศึกษามีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ด้านความสำคัญเท่ากับ 7.57 (S.D.=1.53) ค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ของนักศึกษา ก่อนได้รับการทำกิจกรรมเท่ากับ 7.65 (S.D.=1.13) แต่หลังได้รับการจัดกิจกรรมนักศึกษามีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์เท่ากับ 8.70 (S.D.=0.86) ส่วนค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ด้านหลักการของนักศึกษา ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเท่ากับ 6.52 (S.D.=1.18) แต่หลังได้รับการจัดกิจกรรมนักศึกษามีค่าเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ด้านหลักการเท่ากับ 7.26 (S.D.=1.07) ดังค่าที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การคิดวิเคราะห์	n	ก่อนจัดกิจกรรม			หลังจัดกิจกรรม			t	p
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
ด้านความสำคัญ	23	6.83	1.40	มาก	7.57	1.53	มากที่สุด	5.15	.00**
ด้านความสัมพันธ์	23	7.65	1.13	มาก	8.70	0.86	มากที่สุด	5.70	.00**
ด้านหลักการ	23	6.52	1.18	มาก	7.26	1.07	มากที่สุด	3.51	.00**
รวม	23	21	2.8	มาก	23.52	2.28	มากที่สุด	8.04	.00**

**p<.01 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับพึงพอใจมาก (\bar{X} =4.32, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (\bar{X} =4.75,

S.D.=0.46) และด้านบรรยากาศการเรียนรู้ (\bar{X} =3.89, S.D.=0.57) ในระดับความพึงพอใจมาก ดังที่แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการประเมิน	n	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	23	4.75	0.46	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้	23	3.89	0.57	พึงพอใจมาก
รวม	23	4.32	0.52	พึงพอใจมาก

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้านความสำคัญ ด้านความสัมพันธ์ ด้านหลักการ และรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
2. หลังนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัยได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน คือ ด้านความสำคัญ ด้านความสัมพันธ์ ด้านหลักการ
3. หลังนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัยได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า หลังจากนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัยได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน คือ ด้านความสำคัญ ด้านความสัมพันธ์ และด้านหลักการ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับพึงพอใจมากนั้นเพราะลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ส่งเสริมความคิดวิเคราะห์ และส่งผลให้นักศึกษามีความพึงพอใจมากด้วยเหตุผลดังนี้

1. หลังจากนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัยได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน คือ ด้านความสำคัญ ด้านความสัมพันธ์ และด้านหลักการ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่งเสริมให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกครั้ง โดยมีทั้งกิจกรรมกลุ่ม และงานเดี่ยว โดยมีการร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นของตนเองและลงมือปฏิบัติ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจาก

การเปลี่ยนแปลงรอบตัว ปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องอาศัยความรู้ และคุณธรรม เป็นเงื่อนไข พื้นฐานกล่าวคือ เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและการประกอบการงาน ส่วนเงื่อนไขคุณธรรม คือ การยึดถึงคุณธรรมต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้การวิเคราะห์ในการเรียนรู้ทำกิจกรรม ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เชื่อว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะ คือ 1. ลักษณะแข่งขันกัน 2. ลักษณะต่างคนต่างเรียน 3. ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้มีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มและพฤติกรรมสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่ปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่มเดียว นอกจากจะทำให้เกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์แล้ว ยังมีส่วนกระตุ้นให้เกิดศักยภาพของนักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในความคิดวิเคราะห์ที่นำมาใช้ในขณะปฏิบัติกิจกรรม ทั้งด้านความสำคัญ ด้านความสัมพันธ์ และด้านหลักการ ผ่านการจัดกิจกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงสามารถพัฒนาความคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัยดา เรืองฤทธิ์ (2549) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการคิดเชิงวิเคราะห์ของเยาวชน โดยผลการศึกษาพบว่าการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ทำให้เยาวชน มีการพัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้น และกิจกรรมการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ จากการทำกิจกรรมกลุ่มทำให้เยาวชนมีทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้นมากกว่ากิจกรรมรายบุคคล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษบา แสนกล้า (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัย โดยผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญฤดี บุญแก้วสุข (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT อยู่ในระดับดี คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.15 และนักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับปานรวี ยงยุทธวิชัย (2552) ให้การคิดวิเคราะห์ มีความหมายและทักษะย่อย คือ 1)การรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบหรือเรียบเรียงให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ 2)การกำหนดมิติหรือแง่มุมที่จะวิเคราะห์โดย อาศัยความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมและ หรืออาศัยการค้นพบลักษณะ หรือคุณสมบัติร่วมของกลุ่มข้อมูลบางกลุ่ม 3)การกำหนดหมวดหมู่ในมิติหรือแง่มุมที่จะวิเคราะห์ 4)การแจกแจงข้อมูลที่มีอยู่ลงในแต่ละหมวดหมู่โดยคำนึงถึงความเป็นตัวอย่าง เหตุการณ์ การเป็นสมาชิก หรือความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรง 5)การนำข้อมูลที่แจกแจงเสร็จแล้วในแต่ละหมวดหมู่มาจัดลำดับ เรียงลำดับ หรือจัดระบบให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ 6)การเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างแต่ละหมวดหมู่ ในแง่ของความมาก-น้อย ความสอดคล้อง-ความขัดแย้ง ผลทางบวก-ผลทางลบ ความเป็นเหตุ-เป็นผล ลำดับความต่อเนื่อง

2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทำให้นักศึกษาสนใจ ทั้งกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม นักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เช่น การทำรายรับ รายจ่าย กระปุกออมสิน ตลาดนัดพอเพียง เป็นต้น และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ โดยนักศึกษามีความใส่ใจในการร่วมกิจกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนักศึกษาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ต้องการให้นำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์วัฒน์ มิ่งมิตร (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง

ประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยผลการศึกษาพบว่าสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับสูง และปัจจัยระดับนักเรียนพบว่า แรงจูงใจในการเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนรายคนมากที่สุด รองลงมา คือ พฤติกรรมการเรียน เจตคติต่อการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครูรายห้องเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ พฤติกรรมการสอนของครู และการสนับสนุนทางสังคมของครู ขณะที่วุฒิการศึกษาของครูส่งผลทางอ้อมเชิงบวกผ่านแรงจูงใจในการทำงานของครูและพฤติกรรมทางการสอนของครูและส่งผลทางอ้อมเชิงลบผ่านความผูกพันต่อโรงเรียนของครูไปยังค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครูรายห้อง มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานครูของครูรายโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรเพิ่มกิจกรรมที่ทันสมัย เพื่อให้เด็กมีความสนใจในกิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียน และส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียนด้วย
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ได้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กมีความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำทฤษฎีลงสู่การปฏิบัติได้ด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานต่อไป
2. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคิดเชิงบูรณาการ ความคิดเชิงสังเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2545). *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านทักษะการคิด*. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- ขวัญฤดี บุญแก้วสุข. (2555). *การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา)*.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2542). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 42 (1), 5-6*
- ณรงค์วัฒน์ มิ่งมิตร. (2553) *ประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. (ปริญญาโทบัณฑิตปริญญาโทดุสิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา)*.
- ทิตนา แคมมณี. (2554). *การเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบวนการคิด, วารสารครุศาสตร์, 1, 15-16*

- บุษบา แสนล้ำ. (2555). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา).
- ปานรวี ยงยุทธวิชัย. (2552). นวัตกรรมการศึกษาชุด การอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมและพัฒนาการอ่านการเขียนแห่งประเทศไทย
- พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงอะไร. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยพัฒนา
- วิลาวัลย์ มาคุ้ม. (2553). การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking). วิทยาทรรศ. 6(12), 36-37
- อัยรดา เรืองฤทธิ์. (2549). การพัฒนาการคิดเชิงวิเคราะห์ของเยาวชน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา).